Donderdag 7 December 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4379

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Val van Boedapest spoedig verwacht.

5½ Kilometer van Saarbrücken.

GEORGE VAN HELLAS EN DE REGERINGSCRISIS.

Koning George van Hellas die zich in Londen bevindt, zou volgens betrouwbare mededelingen geweigerd hebben het verzoek om ontslag van Premier George Papandreou in te willigen. In diplomatieke kringen is men van mening, dat deze beslissing genomen werd na besprekingen met Churchill (Londen, AP 6.12).

REGERINGSCRISIS IN ROEMENIË OPGELOST.

Roemeniës politieke crisis is geëindigd doordat Maniu's Boeren-Partij zich aansloot bij de nieuwe regering. Het nieuwe cabinet is hetzelfde als dat hetwelk Vrijdag aftrad, met uitzondering van den Minister van Binnenlandse Zaken Niculae Penscue wiens portefeuille werd overgenomen door Premier Generaal Nicolae Radescu. De Historische partijen kregen acht plaatsen, de Nationale Boerenpartij vier, de Liberalen vier en het Nationale Democratische Front van de linkse partijen zes. Alle partijen hebben het program van de nieuwe regerng, gelijk voorgesteld door Radescu, goedgekeurd. (Boekarest, AP 6.12).

COMMUNISTEN GAAN IN LONDEN DEMONSTREREN.

Het Londense district van de communistische partij maakte bekend, dat Zondag in drie wijken betogingen gehouden zullen worden tegen het gebruik van Britse strijdkrachten in Hellas (Londen, AP 6.12).

GEEN DICTATUUR.

De militaire gouverneur van Athene Cathotas zeide tot verslaggevers:

„Wij zijn tegen elke vorm van dictatuur. Vandaag worden de uiterst linksen geslagen en verslagen omdat zij poogden met geweld de macht in handen te nemen. Op dezelfde wijze en zelfs onmeedogender zal de rechtervleugel nu of in de toekomst geslagen worden indien deze de macht in handen tracht te nemen. Het Griekse volk zal in volledige vrijheid kunnen beslissen over het sociaal en politiek systeem van zijn bestuur zonder psychologisch of materieel geweld. Allen zullen vrij zijn hun beginselen te propageren, doch voordat zij dat doen moeten zij hun wapens en zelfs hun messen neerleggen" (Athene, AP 6.12).

BRITSE COMMENTAREN OP DE NOORDAMERIKAANSE VERKLARING.

De „Manchester Guardian" zeide als commentaar op de Noordamerikaanse verklaring, waarin gezegd werd dat men geen buitenlandse inmenging wenst in de regeringen der bevrijde landen:

„Het kan niet dikwijls zijn gebeurd, dat de Britse regering zulk een felle berisping als deze heeft gehad van het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken. Het is een grofte verklaring en werd als zodanig bedoeld. De Noordamerikaanse bladen hebben de laatste dagen zeer duidelijk getoond, dat het Britse prestige als democratische mogendheid bergafwaarts gaat". Met de voorspelling, dat de verklaring van Stettinius instemming zal vinden in de Verenigde Staten, zeide de „Guardian":

„De Noordamerikanen hebben verrukkelijk korte geheugens Weg is het schandelijke optreden van het State Departement bij de ondersteuning van Darlan, het geflirt met Giraud en zijn wantrouwen ten opzichte van De Gaulle Dat alles is weggevaagd door de zedepreken over Groot Britannië's vruchteloos plooieren in de 'machtspolitiek', over ons vermeend verlangen om Hellas en Italië te overheersen en België aan ons te binden. Over onze vermeende verzotheid op 'reactie' en voorstendommen en over onze vermeende vrees voor wederopstaande linkse bewegingen. Het is een absurde voorstelling want van alle landen (met uitzondering van Portugal, Ierland en Spanje) zijn de Verenigde Staten het meest bevreesd, dat Europa zal worden overgeleverd aan het communisme".

De „Yorkshire Post" zeide, dat de Noordamerikaanse nota inzake de Italiaanse cabinetscrisis „smaakt naar die eigengerechtigheid van verre welke de Noordamerikaanse politiek in vroegere tijden heeft gekenmerkt". Het blad zeide, dat de Britse regering haar objecties tegen Graaf Sforza „niet precies op de meest tactische wijze heeft doen blijken. Doch waarom deze kille terechtwijzing van Washington? Sommigen van ons kunnen zich herinneren toen Admiraal Darlan plotseling op het toneel verscheen als hoofd van het Noordafrikaans bestuur onder Noordamerikaans beschermheerschap.

De mensen in Groot Britannië vonden dat niets leuk. Doch men herinnert zich niet, dat ons Departement van Buitenlandse Zaken de Fransen een les ging lezen over democratie en zelfbeschikking".

„Toch hebben wij onze weg duidelijk van tevoren uitgestippeld Wij geloven, dat de bevrijde volken verkiezingen moeten houden zodra vrije en werkelijke verkiezingen gehouden kunnen worden" (Londen, AP 6.12).

DE STRIJD IN WEST-EUROPA.

door

James Long.

Noordamerikaanse tanks zijn opgerukt binnen 5½ kilometer van Saarbrücken en dringen in de buitenwijken van Forbach, een Franse spoorwegstad en voorpost van de Siegfried-linie. Het geschut van het derde leger bestookte Saarbrücken voor de achtste opeenvolgende dag, terwijl het voetvolk de Duitsers verdreef uit de laatste straten van Sarreguemines Er woeden ook nog straatgevechten in Saarlautern. De Noordamerikanen hebben de greep op de Saar Westelijke oever van de Saar uitgebreid tot 35 kilometer.

Aan het onveranderlijke front langs de Roer op de vlakte van Keulen verlichten Duitse schijnwerpers de nacht voor de tweede opeenvolgende maal. Hieruit maakte men op, dat de vijand intensieve voorbereidingen treft om de verdedigingswerken langs de rivier de Erft gereed te maken voor geval men zich van de Roer zal moeten terugtrekken. De Erft stroomt binnen 13 kilometer van Keulen.

Zij is 90 meter breed en loopt evenwijdig aan een kanaal. Langs de Roer bevinden de eerste en negende legers zich nergens dichter dan 35 kilometer van Keulen.

Nog nergens is de Roer overgestoken, doch de troepen hebben de oever bereikt aan een breed front.

Op sommige plaatsen beoosten de Roer bespeurden de manschappen van het negende leger, dat de Duitsers hun stellingen versterkten onder dekking van rook. Geheel Linnich ten Westen van de rivier is in Noordamerikaanse handen hoewel er nog enkele scherpschutters zijn. Het eerste leger verstevigde en breidde zijn bezit uit rondom het veroverde dorp Bergstein in het bos van Hürtgen. Duitse tegenaanvallen om het dorp te hernemen werden afgeslagen.

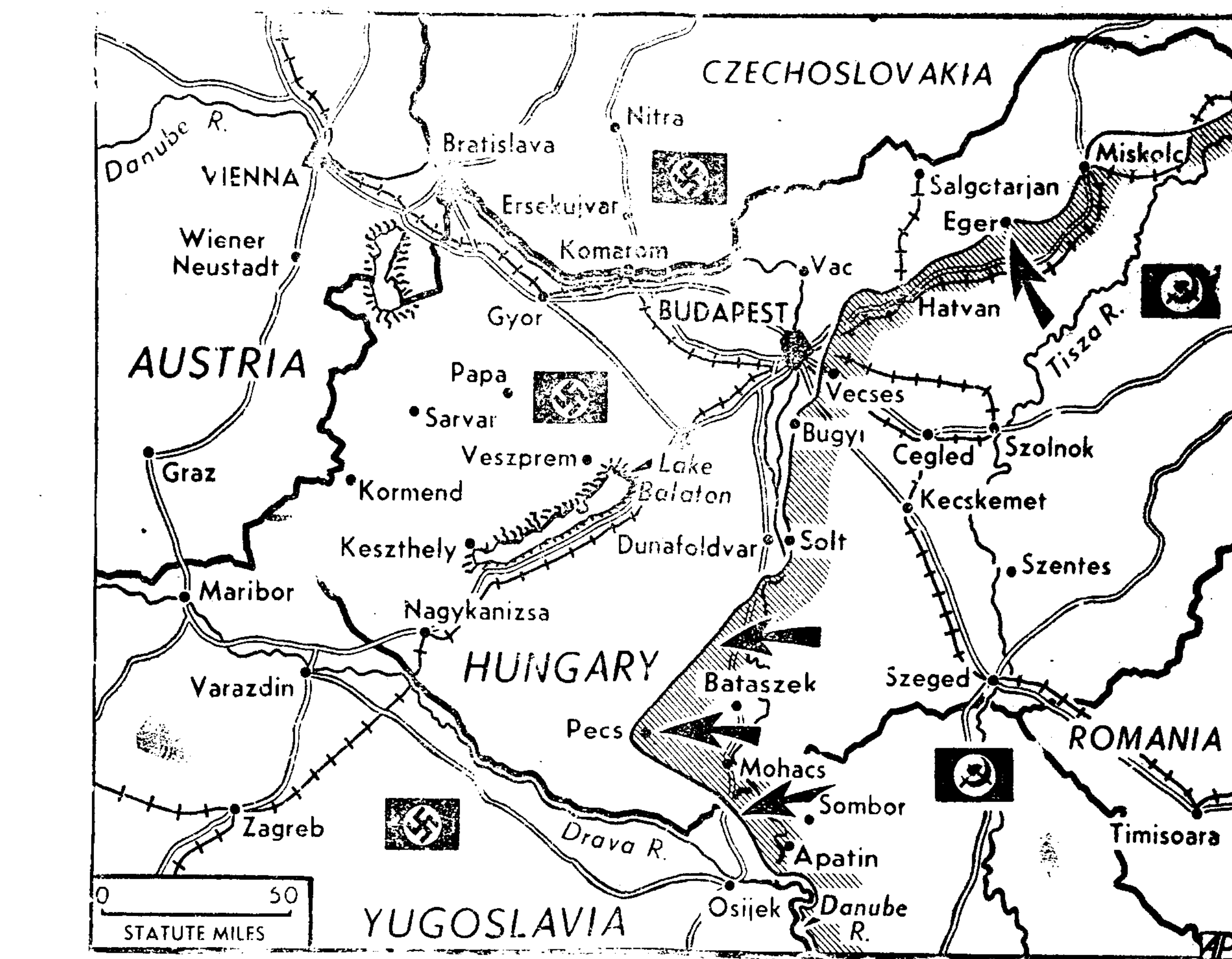
In Nederland staken Duitse patrouilles de Maas over ten Noorden van Venlo, doch de Britten dreven haar terug bij elke poging om in hun linies te porren.

De troepen van het Noordamerikaanse zevende leger in Frankrijk veroverden Ostheim, op 8 kilometer ten Noorden van Colmar. Colmar is de laatste belangrijke stad in de Elzas, die nog in Duitse handen is. De vijand schijnt het gebied te ontruimen.

Manschappen en vrachtauto's stromen over de Rijnbrug nabij Breisbach. De opening van Colmar tussen het zevende en het Franse eerste leger is vernauwd tot ten hoogste 36 kilometer.

Het voetvolk van de 5e divisie kwam 2½ kilometer voorbij Wardthrop ten Zuiden van Saarlautern. De 35e divisie veroverde Remelfing op 18 kilometer ten Zuiden van Saarbrücken. Andere eenheden hielden opruiming in het bos van Zetting op 18 kilometer ten Zuid-Westen van de stad. Generaal Majoor John Woods' 4e pantserdivisie maakte 90 vierkante kilometer schoon van het Montbronn-bos op 20 kilometer ten Zuid-Oosten van Sarreguemines. Generaal-Majoor Paul Willads 26e divisie nam Herbitzheim op 10 kilometer bezuiden Sarreguemines en rukte Teting binnen op 11 kilometer ten Zuid-Oosten ervan.

In de afgelopen nacht hebben zware bommenwerpers in zeer grote sterkte de spoorwegcentra Osnabrüuck, Giessen en de fabriek voor kunstmatige olie te Merseburg aangevallen. Berlijn werd ook gebombardeerd. (Parijs, AP 7.12).

De Russische troepen, die het offensief openden in Zuid-Hongarije, hebben na de verovering van Pecs belangrijke voortgang gemaakt in de Noordelijke richting en naar de Oostenrijkse grens tussen het Balatonmeer en de rivier de Drava. Door de Noordwaartse opmars langs de Donau wordt Boedapest ernstig bedreigd. Ten Noord-Oosten van Boedapest oefent Malinovsky nog druk.

DE STRIJD IN HONGARIJE.

De Duitse tegenstand is merkbaar toegenomen ten Noorden van het Balatonmeer met de aankomst van talloze reserves uit het gebied van Wenen. Niettemin maakte het Rode leger gestadige voortgang in een klaarblijkelijke poging om Boedapest te omsingelen. De Sovjets zeiden niets over de Duitse beweringen, dat Maarschalk Rodion Malinovsky voortgang maakt in een aanval op de hoofdstad, doch er is reden te geloven, dat de laatste phase van het beleg van Boedapest nadert.

Ten Zuiden van de hoofdstad kwam Tolbukhins rechtervleugel langs de Donau ot binnen 50 kilometer ten Zuiden van de stad.

Tussen Vrijdag en Maandag hebben de Rusen 5375 gevangenen genomen en Maandag liep een groot aantal Hongaren over. De aankomst der Hongaarse marionettenleiders in Berlijn — men beweerde zelfs dat Szalasi Hitler bezocht had — moet eerder de Hongaren aanmoedigen om de Hitlerieten in de steek te laten en tegen hen samen te spannen. Het Russische blad „Izvestia" zeide, dat het offensief van het Rode leger in Hongarije een „nieuwe golf van paniek" veroorzaakt heeft. Volgens correspondenten van het nieuwsagentschap Anatol worden voorbereidingen getroffen om de Hongaarse regering naar Duitsland over te brengen. (Moskou, AP 7.12).

BOMBARDEMENT OP DUITSE DOELEN.

800 Noordamerikaanse zware bommenwerpers, geëscorteerd door 800 jagers, vlogen tot diep binnen Duitsland om aanvallen te doen op de fabriek voor kunstmatige olie te Merseburg en de rangeerterreinen te Bielefeld.

Doordat de Duitse radio de gehele dag waarschuwingen uitzond gelooft men, dat op zijn minst nog twee aanvallen door zware bommenwerpers gaande waren: één van de Noordamerikaanse 15e luchtmacht uit Italië en een ander van de Raf uit Groot Britannië. De aanval waarbij de Vliegende Forten en Liberators van de Noordamerikaanse en 8e luchtmacht 3000 ton bommen wierpen, vond plaats onder ongunstige weersteestanden. De resultaten van de aanval werden niet gezien (Londen, AP 6.12).

HET NIEUWS VAN VANDAAG

De val van Boedapest kan nu wel niet lang meer uitblijven. Berlijn toont een grote bezorgdheid over de militaire toestand bij de Hongaarse hoofdstad. Malinovsky's troepen zitten er vlak bij en zouden nu ook de Donau ten Zuiden ervan zijn overgestoken. En dan komen de strijdkrachten van Tolbukhin nog uit het Zuiden snellen om de vijandelijke verbindingswegen door te snijden, zodat Boedapest gevaar loopt geheel omsingeld te worden. Als gevolg van de aanvoer van Duitse reserves uit Oostenrijk is de tegenstand toegenomen ten Noord-Oosten van het Balatonmeer.

Tussen het meer en de rivier de Drava namen de Sovjets gisteren nog tientallen plaatsen. Er is geen officieel bericht omtrent de afstand welken hen nog scheidt van de Oostenrijkse grens.

In de Westeuropese slag porren de strijdkrachten van Generaal Patton in de Siegfriedlinie aan de overzijde van de Saar, die op verschillende plaatsen overgestoken is.

De stad Saarbrücken wordt ook rechtstreeks bedreigd. De troepen zitten er nog maar 5½ kilometer vandaag volgens berichten van hedenmorgen. Sarreguemines is bijna geheel genomen. In Saarlautern houdt de vijand nog stand in enkele wijken van de stad beoosten de Saar.

In de Elza naderen de Geallieerden de stad Colmar, de laatste in dit gebied die nog in Duitse handen is. De vijand trekt zich overhaast terug uit het gebied. Het verkeer bij de bruggen is erg druk.

Doordat de Noordamerikaanse eerste en negende legers de Roer langs een breed front bereikt hebben is de strijd daar enigszins geluwd. Iets Zuidelijker vallen de Noordamerikanen echter weer krachtig aan na een korte pauze. De nazies leggen reeds verdedigingswerken aan bij de rivier de Erft, voor geval zij zich van de Roer moeten terugtrekken. Dag en nacht werkt men.

De Geallieerde luchtmacht blijft hevige aanvallen doen op vijandelijke spoorwegcentra en fabrieken voor kunstmatige olie. In de afgelopen nacht moesten vooral Osnabrück, Giessen, Merseburg en Berlijn het ontgelden.

De strijd op Leyte in de Philippijnen laait weer op. Noordamerikaanse troepen hebben de Japanners verrast met een landing ten Zuiden van Ormoc. Uit het bericht blijkt echter niet of deze landing op grote schaal geschiedde.

Superforten van de 20e luchtmacht hebben heden industriële doelen in Mantsjoerije aangevallen en de vijandelijke radio meldde, dat ook enkele der reuzenvliegtuigen boven Tokio verschenen en er brandbommen uitstrooiden.

Sforza-de steen des aanstoots.

Zijn onverzoenlijkheid met het fascisme verwierf hem vooral steun.

Om Graaf Carlo Sforza, den Italiaansen staatsman, is dezer dagen heel wat te doen. Anthony Eden, de Britse Secretaris van Buitenlandse Zaken, vond het nodig openlijk in het Britse Lagerhuis te verklaren, dat Groot Britannië tegen zijn opneming in een nieuwe Italiaanse regering als Minister van Buitenlandse Zaken of een andere leidende positie is. Als gevolg hiervan duurt de Italiaanse regeringscrisis nog steeds voort. En als gevolg van Edens verklaring heeft de Noordamerikaanse regering in een nota aan Groot Britannië en Italië laten weten, dat men geen buitenlandse inmenging wenst in de regering van bevrijde landen.

Men kan dus spreken van een botsing tussen de buitenlandse politiek van Groot Britannië en de Verenigde Staten. Hoewel waarschijnlijk reeds langer een meningverschil bestond lekte dit niet naar buiten, doch Edward R. Stettinius Jr., de nieuwe Noordamerikaanse Secretaris van Buitenlandse Zaken, heeft dit geval aangegrepen om eens ronduit te zeggen waar het op aankomt.

Sforza, de steen des aanstoots bij deze botsing, moet dus wel een invloedrijk persoon zijn.

Wie is Sforza?

Graaf Carlo Sforza behoort tot de hoogste aristocratie in Italië. Hij is een afstammeling van een adelgeslacht in de Romagna, welks leden als condottiere een grote rol speelden in de kleine oorlogen tussen de Italiaanse heerschappijen. Muzio Attendolo (1369-1424) kreeg de bijnaam Sforza (Bedwinger) die in zijn nageslacht bleef bestaan.

Als kind woonde Carlo op oude kastelen, hield hij zich onledig met polo en bereisde hij de wereld. Hij baadde in weelde. Toen hij een loopbaan moest kiezen, ging hij in de diplomatie. Hij bezocht daartoe de universiteit van Pisa en verwierf daar het doctoraat in de rechten. Na zijn promotie werd hij verbonden aan de ambassades te Caïro, Madrid en Londen. Hij ging daarna naar Peking, naar het hof der laatste keizers uit de Mandsjoe-dynastie. En naar hij verklaarde, werd hij daar een ander mens. Hij zag van zijn polo-ponnies af, verscheen niet meer aan de deftige diners der hoogste kringen en bracht zijn tijd door bij de Chinezen. Hij werd een intieme vriend van Sun Yat Sen en geraakte onder de indruk van de Chinese geschiedenis en philosophie.

Hij was nog steeds in China toen Wereldoorlog I uitbrak en om zijn betoog,dat Italië de zijde dr Verbondenen moest kiezen — wat het later deed — werd hij disciplinair gestraft door zijn overplaatsing naar een post van mindere rang.

Dat was niet de eerste keer, dat hij werd gestraft wegens het zeggen van wat hij dacht.

In 1920 werd Sforza Minister van Buitenlandse Zaken en toen Mussolini met zijn zwarthemden naar Rome optrok, was hij Ambassadeur in Frankrijk. Hij telegrafeerde onmiddellijk zijn ontslag aan Mussolini. Deze verzocht hem echter op zijn post te blijven. Sforza verliet toen eenvoudig de ambassade zoder verdere plichtplegingen.

Terug in Italië, verklaarde hij te voorzien, dat het avontuurlijk bewind zou leiden tot verdrukking en hij voegde eraan toe, dat hij het zou bestrijden.

Gedurende vijf jaren bleef hij het bestrijden. Hij sprak en schreef openlijk tegen de fascisten.

Aanvankelijk schonk Mussolini geen aandacht aan hem. Daarna probeerde hij hem echter tot zwijgen te brengen door hem in zijn cabinet op te nemen. Sforza weigerde echter en antwoordde op latere aanbiedingen niet eens meer. Tenslotte liet Mussolini hem te Turijn gevangen nemen, doch liet hem later weer vrij. Maar Sforza ging voort het fascisme aan te vallen.

Benden fascisten vielen hem aan en sloegen hem bijna de schedel in. Zij staken ook eenzijner villa's in brand. Hij vernieuwde echter zijn aanvallen en fascisten schoten toen op hem, zijn vrouw en anderen uit zijn gezin en familie. Het hoogtepunt in zijn strijd tegen Mussolini kwam toen hij zijn afkeuring te kennen gaf over de moord op den socialist Matteoti, afgevaardigde in de Senaat. Kort daarna verliet hij Italië, zeggende: „Italië is een gevangenis geworden en ik kan niet aarden in een gevangenis".

Hij ging zonder geld naar China en werd journalist. Later vertrok hij naar Zuid-Frankrijk en vervolgens naar de Verenigde Staten, aldoor zonder ophouden zijn strijd tegen het fascisme voortzettend.

Hij deed duidelijk blijken, dat hij volkomen tegen het bewind was.

Toen boodschappers van den Koning hem meldden, dat Zijne Majesteit hem wenste te ontvangen weigerde hij eenvoudigweg. Hij liet weten, dat hij geen regeringsvorm erkende met den Koning als grondwettelijk vorst en

Ivanoe Bonomi en Graaf Carlo Sforza (rechts) bespreken de Italiaanse problemen. Op het oogenblik tracht Bonomi een nieuwe regering te vormen.

evenmin wenste te dienen in een regering van deze soort.

Sforza betoogde, dat de Koning in zijn plicht is tekort geschoten door het fascisme de gelegenheid te geven aan de macht te komen. Hij gelooft, dat het Italiaanse volk zal weigeren om zich te verenigen achter de regering van den Koning.

Na de landing der Geallieerden op het Italiaanse vasteland keerde Sforza naar zijn land terug, na in Londen nog een bespreking te hebben gehad met Churchill en Eden. Men zegt, dat hij beloofd moet hebben niet tegen de monarchie te zullen ageren, hetgeen hij echter wel deed en bizonder fel. Hij schold Koning Victor Emmanuel uit voor alles wat slecht is, doch nam niettemin deel aan de regering van Badoglio en van Bonomi.

Niettegenstaande zijn 71-jarige leeftijd is Sforza nog goed gezond. Hij heeft thans als de grote tegenstander van het koningschap Engeland tegen zich gekregen. Engeland dat overal de behoeder van tronen is (alleen ten aanzien van die van Zog schijnt men meer voorzichtig te zijn.) Sforza is bovendien de grote strijder van het Italiaanse liberalisme, dat fel anti-katholiek is. Hierdoor is te voorzien, dat hij mogelijk ook Italië tegen zich zal krijgen, want als iets duidelijk is geworden, dan is het wel, zoals nog dezer dagen uit onze correspondentie over Rome in Oorlogstijd bleek, dat het Italiaanse volk den Paus zoekt. Een anti-clericaal van Sforza's type zou dus minder in de lijn liggen, al heeft hij thans de steun van de linkse partijen, de socialisten en communisten. Het is de vraag of Aartsvijand no. 1 van het fascisme, de geschikte man is democratisch Italië te leiden, zolang hij ook vijand is van het geloof der Italianen.

Een klein Nederlands meisje draagt het hoofd van haar meest geliefde pop in de ene hand en de romp onder haar arm, terwijl zij wacht om geëvacueerd te worden uit haar geboortedorp Elst, tussen Nijmegen en Arnhem. De inwoners werden naar elders overgebracht in verband met de moeilijkheid om hen van voedsel te voorzien.

ONS KONINKRIJK

GERBRANDY ZAL MET HET OPPERBEVEL PRATEN.

Minister President Professor Pieter Sj. Gerbrandy, die vermoedelijk aan het einde van de week naar Londen terugkeert, zeide, dat hij, zodra hij verslag heeft uitgebracht aan Hare Majesteit Koningin Wilhelmina, met het geallieerd Opperbevel de voedsel- en andere problemen van het bevrijde deel van Nederland zal bespreken. Hij legde er de nadruk op dat het geallieerde opperbevel al het mogelijke doet om de nodige transporten vrij te maken voor de voedselvoorziening en om de algehele situatie te verbeteren. Het zal ook nodig zijn, zeide de Premier, om met het Geallieerd Opperbevel de nog veel grotere problemen betreffende de nog bezette gebieden te bespreken, speciaal de toestand in de grote steden, zoals Amsterdam, Rotterdam en Den Haag, waar de toestand zeer ernstig is. De Premier verklaarde wederom dat de tegenwoordige regering zal aftreden, zodra geheel Nederland bevrijd is. Het nieuwe parlement zal gekozen worden volgens een systeem waarover thans nog niet beslist is en zal in functie blijven totdat het mogelijk zal zijn om algemene verkiezingen te houden.

Hij wees erop dat de oorlogsbehoeften in de allereerste plaats komen en dat de opinie van alle geallieerden is, dat wij moeten geven wat strikt noodzakelijk is, maar dat voorop staat dat de honger van het militaire apparaat gesteld moet worden zodat Duitsland verpletterd kan worden. Hoewel het voedseltekort van het allergrootste belang is, legde minister Gerbrandy er de nadruk op dat de Nederlandse regering alles doen moet wat in haar vermogen ligt om het economische leven van het land weer tot bloei te brengen en dat is de reden dat de verschillende Nederlandse ministers die zich met economische quaesties bezig houden, in Nederland moeten zijn om zelve te oordelen wat gedaan moet worden.

In antwoord op de vraag betreffende mogelijkheid van het uitbreken van stakingen, zeide hij, dat stakingen zeker voorkomen kunnen worden als we de voedselsituatie kunnen verbeteren.

Reeds is een kleine verbetering aangebracht. Generaal Kruls die ook aanwezig was, voegde eraan toe dat het rantsoen nu ongeveer 1200 calorieën per dag bedraagt en sprak de hoop uit dat binnenkort in Nederland hetzelfde peil bereikt kan worden als in België. (Aneta)

DR. LOUDON SPREEKT.

Dr. A. Loudon, Nederlands ambassadeur in de Verenigde Staten, voerde het woord op het jaarlijks diner dat gehouden werd door de Engelssprekende unie in de Verenigde Staten, in het Waldorf-Astoria hotel. Onder de 500 gasten bevonden zich de Nederlandse Consul-Generaal en Mevrouw Elink-Schuurman.

Het diner werd gehouden ter ere van den Graaf van Athlone, Gouverneur-Generaal van Canada en van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Alice, Gravin van Athlone.

De Graaf was door gewichtige bezigheden die hem dwongen in Canada te blijven, niet aanwezig.

Dr. Loudon, die verzekerde dat er een gemeenschap bestaat tussen Nederland en de Angelsaksische landen, onderstreepte de verschillen tussen de Nederland en de Duitse taal. Er is geen reden de Nederlandse taal te verduitsen, zeide hij, wij horen niet tot de Duitse gemeenschap en wij zullen er nooit toe behoren. Dr. Louden bracht hulde aan de Engelse, Noordamerikaanse, Canadese, Franse, Poolse en Belgische strijdkrachten voor hun bijdragen aan de strijd voor de vrijheid.

De Nederlandse ambassadeur gaf een uitvoerige beschrijving van de wreedheden door de Duitsers in Nederland begaan.

Hoewel ik hier spreek uit naam van het Nederlandse volk, is dit niet eenvoudig, daar het grootste deel van Nederland nog niet in staat is zijn stem te verheffen.

De Ambassadeur zeide, dat in Nederland de hongersnood voor de deur staat en dat de Duitsers de natie willen verzwakken om zich des te beter te kunnen voorbereiden op een derde wereldoorlog.

Dr. Loudon dankte Amerika voor de toevlucht die het aan zovele Nederlanders heeft geboden. Nederland zal nooit vergeten wat Canada voor Prinses Juliana en haar drie dochtertjes gedaan heeft, zeide hij, want in Canada werd Prinses Juliana's derde dochter geboren.

De ambassadeur las tevens een brief voor door Prins Willem van Oranje in het jaar 1574 geschreven na de slag bij Mook, toen Nederland eveneens verloren scheen en zeide dat deze brief heden ten dage geschreven had kunnen zijn, maar dat de Nederlanden ten slotte overwinnen zullen evenals zij destijds overwonnen hebben.

BUREAU VAN BINNENLANDSE ZAKEN IN BEVRIJD NEDERLAND.

Een Bureau van Binnenlandse Zaken is ergens in bevrijd Nederland gevestigd. Het is een onderdeel van het programma, dat door Minister Burger is opgemaakt.

Ambtenaren van het Departement van Binnenlandse Zaken, die wisten te ontsnappen, en vertegenwoordigers der Provinciale Staten der bevrijde provincies zullen er deel van uit maken.

Ook een vertegenwoordiger van den Minister, die op de hoogte is van de toestand gedurende de Duitse bezetting zal zitting hebben in dit Bureau.

Het doel van deze instelling is om zaken van binnenlandse administratieve aard te coördineren. De samenstelling ervan zal uitgebreid worden wanneer meer provincies worden bevrijd. Teneinde te voorkomen, dat de werkzaamheden van dit bureau en die van het Militair Gezag tot verwarring leiden zal het Bureau deel uitmaken van het Militair Gezag.

De heer J. Linthorst staat aan het hoofd van dit Bureau van Binnenlandse Zaken. (Aneta)

DE SCHUUR WAS NIET GOED GENOEG.

Een treffend staaltje hoe de geallieerde troepen in Nederland ontvangen worden, wordt verteld in een brief, door een Brits soldaat verzonden.

Hij vertelde dat toen een groep soldaten naar een grote boerderij ging om permissie te vragen om in de schuur te mogen slapen, de eigenaar van de boerderij die tevens burgemeester van het nabijzijnd dorp bleek te zijn, zeide dat als de schuur niet goed genoeg was voor de Duitse soldaten, zij dit zeker niet was voor de geallieerden. Hij wist het zo te regelen dat we allemaal in het woonhuis werden ondergebracht, en „het was heerlijk weer eens in een bed met schone lakens te slapen"" vervolgde de briefschrijver. (Aneta)

14 VADERLANDERS GEDOOD.

14 Nederlandse patriotten werden te Rotterdam doodgeschoten als represaille voor een overval door patriotten gedaan op het Hoofdbureau van politie te Rotterdam, waarbij 26 politieke gevangenen werden bevrijd.

Ook werden verschillende burgers gedood, wier lijken in de straten liggen, omdat één Duitser gedood was. Duitse soldaten beletten met geweld het weghalen van de lijken der ongelukkigen.

GEZANT CRAANDIJK.

De Heer F. W. Craandijk, die tot het voorjaar van 1944 Consul Generaal te San Francisco was, werd benoemd tot buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister, per 15 Augustus jl. ingevolge een Koninklijk Besluit dat thans gepubliceerd werd.

Alvorens hij zijn taak in San Francisco opvatte, was Craandijk zaakgelastigde te Boedapest geweest. (Aneta)

PRINS ZIET RECRUTEN DRILLEN IN ZEEUWS VLAANDEREN.

Bezocht de spooksteden.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden heeft na hoogstderzelfs bezoek aan Walcheren een bezoek gebracht aan de verwoeste streek van Zeeuws-Vlaanderen. Hij was diep onder de indruk van de vernielde steden. De Prins bezocht ook het opleidingskamp van Nederlandse soldaten in België, waar honderden Nederlandse vrijwilligers voor het leger ondergebracht zijn. Toen de Prins aankwam was men juist bezig met het drillen van de jongste recruten. Hieronder bevinden zich velen, die met de Franse maquis hebben medegevochten; zij zijn nog steeds in burger, maar hebben veel geestdrift voor hun taak.

In de kazerne is ook een kaderschool gevormd. Zij is ingericht als de Britse „battleschools" en hier krijgen de mannen, die bij de ondergrondse strijd hebben getoond over leider-eigenschappen te beschikken een bizondere opleiding.

Hoewel er oud-officieren onder zijn, moeten allen eerst tonen over bizondere eigenschappen te beschikken, vooraleer zij tot sergeant of luitenant worden bevorderd. De commandant is een Nederlandse kapitein die bij het Vreemdelingenlegioen van Frankrijk heeft gediend. Hij is naderhand bij de Prinses Irene brigade gegaan. Zijne Koninklijke Hoogheid heeft het opleidingsstelsel besproken met de kampleiders en sprak met vele recruten. In Zeeuws-Vlaanderen bezocht de Prins verschillende eenheden der eerste Nederlandse bataljons die op vrije Nederlands gebied gevormd werden. Deze mannen maakten deel uit van de heldhaftige binnenlandse strijdkrachten, die zoveel steun hebben verleend aan het eerste Canadese leger, toen dit Nederland binnendrong. Het centrum bevindt zich te Hulst.

Men verwachtte het bezoek van den Prins, hoewel het niet officieel was aangekondigd. Een hartelijk welkom viel den Prins der Nederlanden ten deel. De menigte zong en verdrong zich voor de auto des Prinsen. Prins Bernhard begaf zich vervolgens naar den Braakman en bezocht de spooksteden Breskens, Oostburg en Schoondijke. Zijne Koninklijke Hoogheid stopte meer dan eens te midden van de puinhopen en sprak met vrouwen, die uit de ruïnes trachtten te redden wat er nog was achtergebleven. Te Breskens ontmoette de Prins een ambulance wagen van het Vrouwen Vrijwilligers Hulp Corps en hij sprak met de vrijwilligsters over haar werk (Aneta)

NEDERLAND IN DE BESTUURSRAAD VAN DE WERELDVLUCHTVAART.

De Confrentie voor de Wereldluchtvaart, heeft de Verenigde Staten, Groot Brittannië, Nederland, Brazilië, Frankrijk, Mexico en België gekozen voor de raad, welke zal optreden als het bestuurslichaam van de tussentijdse organisatie om toezicht te houden op het internationale luchtvervoer, zolang geen blijvend verdrag bekrachtigd is.

Deze zeven landen waren de eerste van de 21, die zitting in de raad zullen hebben en werden gekozen omdat zij van „groot belang" zijn voor het luchtvervoer.

Men neemt aan, dat een zetel is opgehouden voor Rusland, ingeval dat land nog zou besluiten het pact te tekenen. Nog twee andere groepen moeten worden verkozen: vijf van landen die grotendeels bijdragen aan de gronddiensten voor de luchtvaart en acht van landen die zo liggen, dat alle voornaamste aardrijkskunde gebieden vertegenwoordigd zullen zijn. (Chicago, (AP) 6. 12).

MOESTEN WONINGEN VERLATEN.

Alle Nederlandse burgers, die in de nabijheid wonen van hoofdkwartieren van het Duitse leger of van de SS-troepen, werden Maandag door Radio-Oranje gewaarschuwd om hun huizen te verlaten. Deze officiële waarschuwing ging de aanvallen van de Raf vooraf op de Duitse stafgebouwen te Amsterdam, Rotterdam, Hilversum en Utrecht. (Aneta).

NEDERLANDSE STOKER ZAG 2000 STERVEN.

In Vrij Nederland worden door een Nederlandsen stoker, die door de Duitsers gedwongen werd voor hen te werken, in de gevangenissen, onthullingen gedaan over de wreedheden door de Duitsers begaan in het concentratiekamp te Vught, waar duizenden Nederlandse gevangenen op wrede wijze gemarteld werden, door hen op te sluiten tot zij stikten, brandende sigaretten tegen hun wangen uit te doven en ze te geselen tot zij erbij neervielen.

Een Nederlanse vlieger, die het kamp bezocht, beschreef een onderhoud dat hij met den stoker had, waarin deze verklaarde dat van 1942 af tot aan de bevrijding van de Zuidelijke provincies tot 30.000 personen in de gevangenis te Vught gepasseerd hebben, met een maximum van 4000 tegelijk. Van deze had de stoker er persoonlijk ten minste 2000 zien sterven.

In het artikel, zoals het door den vlieger geschreven is, staat dat ook de doden op de ochtendparade moesten verschijnen.

Als iemand gedurende de nacht gestorven was, moesten twee medegevangenen het lijk meebrengen naar het ochtend appèl, het rechtop houden en volgens de voorgeschreven formule zeggen: present, doch gedurende de nacht overleden.

Op een mogen, werd een doodzieke vrouw naar het morgenappèl gebracht. De gevangenen die haar ondersteunden dachten dat zij reeds dood was en gaven het vereiste antwoord. Na het appèl begon de kamp beambte de lijken in een kruiwagen naar de schuur te brengen, van waaruit zij later alle gecremeerd werden. Een andere beambte ontdekte dat de vrouw nog leefde maar sleurde haar expres naar de schuur waar zij in de ijzige koude op een tafel werd neergelegd, waar zij kort daarna stierf.

Een straf die dikwijls door de Duitsers toegepast werd was opsluiting in een stikdonkere kelder, die niet de minste ventilatie had.

Bij één gelegenheid werden 92 vrouwen in die kelder opgesloten waarvan er 35 de verstikkingsdood stierven.

Het artikel zeide voorts dat een geliefkoosd tijdverdrijf van de wachten bestond uit het trieteren van Joden wien zij de muts van het hoofd trokken en dan over het prikkeldraad gooiden dat het kamp omringde. Zij bevalen daarop den Joden hun muts terug te halen, maar werden doodgeschoten als zij dit deden omdat zij z.g. getracht hadden te ontsnappen.

Een katholieke priester werd zolang gegeseld tot hij ten slotte erbij neer viel, en moest na iedere slag die hij kreeg, weer in de houding gaan staan.

Deze geselingen hadden voortdurend plaats. vertelde de stoker aan den vlieger en zij die na 25 slagen nog bij bewustzijn waren, kregen nog één extra slag toe „voor de winterhulp." Zomer en winter droegen de gevangenen blauw en wit gestreepte gevangeniskleren, die alleen uit bovenkleding bestond. Bij de executies werden zij gedwongen zich uit te kleden alvorens zij werden opgehangen. (Aneta)

AANSPRONG UIT MOSKOU.

Een zegsman voor het Vdije Duitse Nationale Comité drong er in een uitzending uit Moskou bij de Duitse marine op aan om tot muiten overtegaan:„Weigert te sterven voor Hitler en zijn bende, die gedoemd zijn", aldus de radiospreker. (New York, (AP) 6.12).

[NI]EUW NEDERLAND IV,

[D]e Staat in Kerk en Maatschappij.

Opvoeding tot kunstwaardering.

De voornaamste gedachten[gan]g, welke in het door Querido [uit]gegeven boek„ Nieuw Neder[lan]d" bijdragen van buiten be[...] gebied in verband met de [we]deropbouw van ons land" [na]r voren treedt, is die van het [sta]atssocialisme. Dit is het stel[sel], dat in de vorige eeuw reeds [on]tstond tegenover het liberalis[me] en dat bedoelt, dat de staat [ver]beteringen aanbrengt en [han]dhaaft op sociaal gebied. [Ma]nsen als Dr A. Kuyper en Mr. [P.J.]M. Aalberse hebben vaak hun [to]evlucht moeten nemen tot het [sta]atssocialisme om de ruïne van [ee]n individualistisch stelsel te [her]stellen. Het economisch uit[v]eisel van dit stelsel is de ge[bo]nden staathuishoudkunde, [wa]arbij de staat ook regelend [op]treedt in het economisch leven. In hoeverre dit wenselijk is, [st]aat thans niet ter bespreking. [Ze]ker is dat na de oorlog de [st]aat op alle terreinen des levens [zij]n invloed zal doen gelden. Een [de]r meest afgelegene terreinen [is] wel dat, hetwelk de Minister [va]n Onderwijs, Dr. Gerrit Bolkestein, verkent. Dr. Bolkestein, [di]e over „Overheid en Kunst" [ee]n „schetsmatig rogram" schrijft [zie]t in overheidsleiding een cul[tur]eel belang. Dr. Bolkestein [bep]ert achtereenvolgens ten tone[el] een Ministerie van Kunst (blz. [28]8), een Kunstraad, waarin alle [ku]nstenaarsverenigingen samen[ko]men (blz. 290), een Rijks[sc]houwbrug, die kan medewer[ke]n de smaak van het publiek te [v]ormen (blz. 295), een Nationaal [O]rkest, een Rijksopera enz.

Dit lijkt alles erger dan het is. [D]e geleerde schrijver bedoelt ze[ke]r geen nationaal-socialistisch [ha]rnas aan te leggen, zoals de [C]ultoerkamer tevergeefs heeft [ge]tracht. Slechts wil hij op deze [wi]jze het leven en werken der [ku]nstenaars vergemakkelijken. [H]et land was klein — gelukkig [w]aagt geen der schrijvers zich op [h]et glibberig pad der vergroting [d]oor annexatie — en slechts een [ge]ring deel der bevolking gevoel[de] voor kunst. Een nog geringer [d]eel kocht haar (hetgeen de ma[te]riële grondslag voor het leven der kunstenaars moet vormen). Door de kunst meer in het onderwijs te betrekken, zal de culturele waarde van ons onderwijs slechts verhoogd worden.

[R]eeds Professor Bokhorst beklemtoont, dat de onderwijzer meer opvoeder moet worden, die „als gelijkwaardige moet staan van de beoefenaars der vrije intellectuele beroepen. Daartoe zal een geleidelijke verbetering van de bezoldiging veel kunnen bijdragen. Dit materiële punt is zeer belangrijk, want het leven van den onderwijzer buiten de school bepaalt voor een niet gering deel zijn persoonlijke verhouding tot de leerlingen" (blz. 282).

Het onderwijs moet meer vormend worden. Naast feitenkennis moet de jeugd tot zelfstandig critisch denken worden gebracht, ook wat de kunst betreft. In een recensie van een algebraboekje (Amigoe 29 November jl.) zeiden wij reeds, dat schoolboekjes meer met het werkelijke leven moeten rekening houden dan met leeglopende wijnvaten, elkander tegemoet rijdende fietsers, opgehoogde akkers en dat alles in de meest fantastische voorstellingen. Dan moet er veel veranderen. „Wij zijn er ons zeer wel van bewust, dat een dergelijke opzet een revolutie in het Nederlandse onderwijs zou betekenen en dat misschien een derde van de lesuren een andere bestemming zou krijgen" (blz. 281).

De Nederlandse cultuur kan er slechts wel bij varen, al blijft het vast staan, dat zij die de fijnere beschavingsproducten weten te appreciëren, steeds een klein deel des volks zullen uitmaken. De grote massa bepaalt zich tot de 'best-seller'. Wel zal men door Dr. Bolkesteins plan de kunstzin enigszins ontplooien en meer liefhebbers kweken, die deze producten kopen.

Wij kunnen het ons ook na de oorlog veroorloven.

Is dit luxe? Dr. Beyen deelt mede, dat sedert Mei 1940 onze staatsschuld is gestegen van 4.2 milliard tot 13½ milliard (blz. 213). Het Nederlands inkomen wordt geschat op 5 à 6 milliard. Onvermijdelijk zal het verbruik van luxe artikelen enigszins beperkt moeten worden. „Er zijn mensen die dit een goed ding vinden". Dit lijkt Dr. Beyen een ethisch misverstand. Luxe is een betrekkelijk begrip, zegt hij, en productie van luxe is even nobel als het poten van aardappelen omdat zij het leven verfijnt en veredelt. Meer ontwikkelde landen hebben in de wereld geen kans als zij hun productie niet op het verfijnde product richten (blz. 216). Wij moeten niet toegeven aan een verarmingscomplex, aan de mentaliteit van den man, „die zich niets meer veroorloven kan". Deze mentaliteit kan leiden tot het niet meer beschikbaar stellen van deviezen voor de uitbreiding van ons industrieel bezit in het buitenland en tot het wurgen van ons internationaal bank- en verzekeringsbedrijf. Dat zou een fataal misverstand zijn, want het zou beletten, dat een belangrijke bron voor toekomstig deviezeninkomen zou opdrogen, of niet opnieuw zou gaan vloeien" (blz. 224).

Grotere samenwerking tussen regering en volk een sociaal belang.

[illegible] beeld. Dit is een andere klank dan het gejammer diergenen, die geen weg meer weten. De echo ervan weergalmt in Paul Rijkens' artikel over de Economische Politiek, waarin de Heer Rijkens pleit voor samenwerking tussen regeringen volk. Beraamde staathuishoudkunde of geleide of gebonden economie zijn de vele vertalingen van wat onder „planned economy" in het Engels wordt verstaan. Men kan veilig aannemen, of men het prettig vindt of niet, dat dit stelsel overal zal worden ingevoerd. In dit stelsel staat niet de winst, maar allereerst de voorziening in de maatschappelijke behoeften als doel der productie op de voorgrond.

Hierbij is het gevaar van wat dan genoemd wordt neo-fascisme geenszins denkbeeldig, doch het is niet zo, dat onder dit stelsel het neo-fascisme noodzakelijk wordt. In een met vaste hand bestuurd gezin behoeft de zo noodzakelijke gelegenheid tot vrije ontplooiing der kinderen niet onderdrukt, noch in een bepaalde richting gestuwd te worden. De tijd zal moeten leren, of de geboden economie, die in de plaats van het onheilzame „laissez faire" gaat komen, minder onheilzame gevolgen zal hebben.

Overheidsleiding is in onze gecompliceerde samenleving nodig in sociaal en economisch belang. Verschil van opvatting kan er bestaan hoe ver die leiding zich moet uitstrekken. Bij ons was veel reeds werkelijkheid, wat in Engeland nog vraagstuk is. Bedrijven van algemeen nut waren bij ons allang een vorm van staatsbedrijf.

Overheidsleiding op sociaal gebied.

Hoever dit op sociaal gebied zal worden doorgevoerd bespreekt Dr. Arie A. van Rhijn, die een der weinigen is, die God in zijn visie betrekt (blz. 227). Met hem doen dit Professor Bokhorst en Professor Gerbrandy.

Dr. van Rhijn wil een sociale zekerheid invoeren „van wieg tot graf". Zeker is dit het best. Op dit gebied was Nederland een der meest vooraanstaande landen. Het stond ver boven Engeland. De Verenigde Staten kwamen nog verder achterop. Naar het schijnt is Nieuw Zeeland, zoals Drs. Jan H. van Boven indertijd verzekerde, het verst, Curaçao is op dit gebied begonnen en blijkens wat de Gouverneur nog dezer dagen hierover aan de Staten schreef, is men van plan voort te gaan. In het Caraïbisch gebied staat Curaçao vooraan. Al zijn er nog hiaten. Zo is bij gebrek aan verzekeringsmogelijkheid iemand die niet tot de rijkdom behoort en boven de klasse der gouvernementpatiënten valt — de grote middelmoot dus — aan ruïne bloot gesteld bij ziek worden. Als men een behoorlijk salaris heeft kan men het misschien een tijd lang uitzingen. Wie als zelfstandig particulier om een onverhoopte reden, zelfs al heeft hij een spaarbankboekje, een half jaar in een ziekenhuis moet doorbrengen, zit aan de grond. Moet dus geheel op nieuw beginnen. Wie het een vol jaar moet doen zou bovendien voor zijn toekomst geruïneerd zijn. En dat in een land waar dokters en ziekenhuizen nog niet eens zo duur zijn. Minimumlonen, verzekeringen, ontslag-beperkingen (een zeer risquant geval) e.a. vormen onderwerp van Dr. van Rhijns kundige bespreking.

De godsdienst in de staat.

Reeds zag men, dat Professor Bokhorst verplicht godsdienstonderwijs wil voor allen (bz. 280). Zou dit de ramp stuiten welke Ir. Albarda onbewust voorziet door te vermelden, dat sedert 1869 het aantal onkerkelijken in ons land met 9239% is toegenomen (blz. 127)? Het is vanzelfsprekend Gerbrandy die kerk en samenleving naar voren brengt. Hij doet dit aan hand van de wonderlijke trits van boeken van Henry A. Wallace (van Calvinist hoog-episcopaals geworden), Harold J. Laski (deïst) en Ds. G. O. Griffith (baptist). Gerbandy kent evenwel nog anderen. Wijlen Cardinaal Hinsley, „met wien het een genot was te spreken en bij wien elk denken in de richting van een compromis afwezig was", beschouwt hij als een dergenen die het Roomse volksdeel in Groot Britannië die principiële houding in de geestelijke tegenstellingen, uitgedrukt in de oorlog, heeft deelachtig gemaakt, welke op zulk een bewonderenswaardige wijze het kenmerk is geweest van het verzet van de Rooms-Katholieke bisschoppen en het Rooms-Katholieke volksdeel in Nederland" (blz. 331).

Van dit laatste is ook Minister Albarda zich volkomen bewust. Hij schrijft (blz. 126 en 127) over de grondwet, die inzake overheidsbenoemingen geen onderscheid maakt tussen belijders van onderscheidene godsdiensten. „In het verleden heeft het aan de naleving hiervan wel eens wat ontbroken". Ook meent Ir. Albarda, dat het „hinderlijke processieverbod" opgeheven moet worden. „Zal de verdraagzaamheid in Nederland nu eindelijk groot genoeg zijn geworden?" En Gerbrandy: „Wij zijn één geweest in een worsteling, die alle kerken, secten, politieke partijen in de smeltkroes slingerde". (blz. 339). Nederlands burgers en burgeressen mogen deze les niet vergeten, dat gezamenlijk gestreden kan worden. „De gelegenheid voor het waarachtig Christelijk geloof om eigen rekenschap, waarom juist dit of dat ideaal gegrepen werd, op overtuigende wijze af te leggen, zal er bij winnen" (blz. 340). „Waarom konden in het overweldigde en verdrukte vaderland de kerken een gemeenschappelijk protest doen horen? Niet omdat zij met verflauwig der grenzen een voor allen aannemelijk mixtum compositum opstelden, maar omdat zij teruggingen tot de diepste grond van hun bestaan: de band met de gehoorzaamheid aan aller Heer, Jezus Christus" (Blz. 342).

Wij moeten onszelf ook niet wijs maken „een gloednieuwe moraliteit" uit te moeten denken, „maar liever bidden dat God Almachtig profeten van het waarachtig Christelijk geloof blijve geven, die in staat zijn aan ons medemensen de spiegel der eeuwige zedenwet Gods zo voor te houden, dat wij weer gewaar worden hoe groot ons tekort en hoe ernstig onze roeping is". „De Volkendbond bezweekt niet door zijn gebrek aan techniek en organisatie, maar door tekort aan Christelijk geloof in de toepassing van in hem verankerde beginselen" (blz. 343). En wat Rusland betreft zegt de Premier, dat „de mildere houding van het Sovjetregiem tegenover de Grieks-orthodoxe kerk geen bekering is..."

Dit zijn woorden, die ons allen zeker uit het hart gegrepen zijn. Ons op de Curaçaose eilanden, waar de kleinsteedsheid toch al tot zovele lange tenen leidt, maar maar waar het uit bloed en tranen herboren ene Nederland een voorbeeld kon zijn.

NIEUW NUMMER VAN DE STOEP.

Nummer 4 in de tweede serie van „De Stoep" is thans uit. Het nummer heeft 68 bladzijden met proza en poëzie. Verschillende bekende namen treffen wij aan in dit goed verzorgde nummer.

BOKSWEDSTRIJDEN.

Zaterdag 16 December worden in het Stadion wederom belangrijke bokswedstrijden gehouden, o.a. zullen tegen elkaar uitkomen: Kid Chocolate kampioen lichtgewicht 1945 en de kampioen van de Engelsen ,Looping Lewis van Barbados. Bovenstaande bokser zullen elkaar bekampen over 6 ronden.

RECTIFICATIE.

In de advertentie van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken in Dagblad Amigoe di Curaçao van 6 December jl. onder het hoofd „Diversen" is een fout geslopen.

Onder „Speelgoederen" nummer b staat de kostprijs van deze goederen, vermeerderd met een minstmarge van 50% voor alle andere soorten speelgoed. **Dit moet zijn 60%.**

— **Radio-Berlijn** zeide, dat de Russen met gebruik van nieuwe tankstrijdkrachten ten Noord-Oosten van Boedapest Woensdagavond de Duitse linie doorbroken hebben in Noordwestelijke richting.

— **In een proclamatie** tot het Duitse volk beloofde Eisenhower godsdienst- en rassenvrijheid en de afschaffing van alle naziewetten in Duitsland.

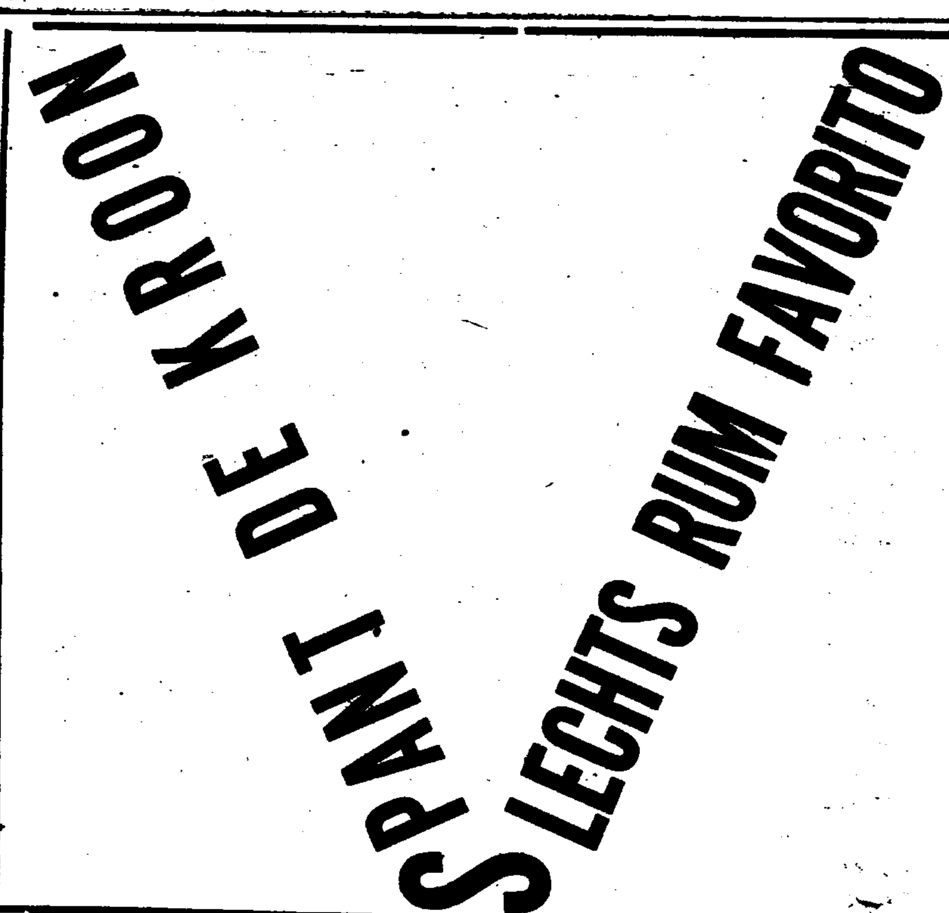
— **De seismograaf** van Bromwich (Engeland) heeft op ongeveer 8980 kilometer van Engeland een hevige aardbeving geregistreerd. Deze aardbeving werd beschreven als „een der hevigste die ooit geregistreerd zijn." Men gelooft, dat de aardbeving in het gebied van de Aleoeten, de Koerilen of Japan moet hebben plaatsgevonden.

— **Bij het erkennen** van de ernst der militaire toestand in China beloofde Generaal Majoor Albert Wedemeyer: „De Noordamerikanen zullen China nooit verlaten en alles doen wat in hun vermogen ligt om de Japanners te helpen terugdrijven."

— **In een persconferentie,** heeft Papandreou de ELAS ervan beschuldigd Hellas in een burgeroorlog te storten. De gevechten duren nog voort in Athene, Britse Sherman-tanks nemen er aan deel. Spitfires en Beaufighters bestoken de weerstandsnesten van de Elas. Tijdens de nacht weerklonk kanonvuur tussen de Acropolis en de heuvel van Lycabettos. De troepen van de ELAS hebben zich o.a. genesteld achter het moderne stadion.

— **Hevige** ontploffingen uit Duinkerken doen vermoeden, dat het Duitse garnizoen de Installaties vernielt als eventuele voorbereiding om zich over te geven.

— **In Italië** is alle vijandelijke tegenstand ten Oosten van de rivier de Lamone verpletterd. Het bruggenhoofd over de rivier ten Zuid-Westen van Faenza werd verdiept. Poolse troepen veroverden Brisighella en de belangrijke hoogte Monte San Rinaldo. Mezzano aan de Rimini-Bologna spoorlijn op 10 kilometer ten Noord-Westen van Ravenna werd ook veroverd. Ten Zuid-Westen van Lomine mislukte een tweede poging van het achtste leger om de Lamone over te steken.

HARTGRONDIGEN DANKBETUIGING.

Na O. L. H. betuig ik, namens MILDRED CAMPAGNARD, mijn hartgrondigen dank aan Mejuff. ANNA R. M. De LANNOY, verpleegster, die mij [illegible] oud, na de dood van mijn moeder, liefdevol verpleegde tot heden, dat ik 1 jaar oud geworden ben.

Mejuffrouw De Lannoy was een tweede moeder voor mij en zij heeft alles gedaan, wat zij kon, om mij het leven te besparen. Er is geen geld genoeg om haar te betalen voor al die moeite, zorgen en werken.

God alleen, ja O. L. H. zal ik smeeken om het kostbare leven van Mejuffrouw De Lannoy en dat van de Eerwaarde Zuster JUSTINA nog in lengte van jaren te sparen en te bewaren en hiernamaals rijkelijk te zegenen.

MILDRED CAMPAGNARD.

Curacao, 6 December 1944.

ZILVEREN AMBTSJUBILEUM VAN DEN HEER CONTRAN R. ARENDS.

Vrijdag 1 December, was het een gedenkwaardige dag voor den heer Contran A. Arends — in de omgang bekend als Tan, de huidige chef van de Radio- en Telefoondienst op Aruba, die het feit herdacht, dat hij 25 jaren geleden in dienst trad bij het Gouvernement. Reeds op een jeugdige leeftijd begon de Heer Arends zijn opleiding voor telegrafist. Hij had voor leermeester onzen zeer geachten en beminden landgenoot wijlen den heer onder de naam van Twaai). Na Arturo Beaujon z.g. (bekend enkele maanden opleiding begaf de Heer Arends zich naar Curaçao tegen het einde van 1918 om zijn verdere studie te voltooien. Hij legde zijn examen met goed succes af en trad in Gouvernementsdienst op de 1ste December 1919. Na enkele maanden op Curaçao te hebben gewerkt, werd de Heer Arends tweemaal naar Bonaire gedirigeerd als plaatsvervanger en evenzo verscheidene keren naar Aruba om tenslotte in 1941 alweer naar zijn geboorteplaats Aruba terug te keren, waar hij als Hoofd van de Radio- en Telefoondienst werd aangesteld.

De heer Contran Arends staat hier bekend als een zeer goed ambtenaar, die ten allen tijde bereid is iedereen te helpen, voor zover zijn Dienst het toelaat, en voor zover wij weten, is hij bovendien zeer gewild en gezien bij zijn ondergeschikten, die niets anders dan lof over hun Chef hebben.

Bovendien is de persoon van Tan Arends zeer sympathiek en ijverig hetgeen bewijst de wijze waarop deze dag werd herdacht.

Te beginnen om 10 uur 's morgens werd de Jubilaris plechtig ontvangen in het gebouw van de draadloze telegrafie, alwaar de heer Daniel Oduber, telegrafist, namens zijn mede-telegrafisten en personeel het woord voerde, waarop het dochtertje van den heer Oduber, genaamd Geraldine, den Jubilaris in het Nederlands heel aardig en op heel kinderlijke wijze toesprak onder aanbieding van een bouquet.

De toespraak viel zeer in de smaak der aanwezigen. Tenslotte nam Gezaghebber Izaak Wagemaker het woord om den heer Arends geluk te wensen, hem te prijzen en te bedanken namens het Bestuur voor de goede diensten den Lande bewezen. Men bleef verder gezellig bijeen tot twaalf.

Om vijf uur des middags werd het gehele personeel bij den Jubilaris uitgenodigd.

Het liep druk en echt gezellig werd de middag doorgebracht. Iedereen keerde zeer voldaan huiswaarts, na ettelijke glaasjes te hebben geledigd op de gezondheid en welvaart van den Chef en familie.

Om 20.30 uur was er een gala-ontvangst in de Aruba Tivoli Club, welwillend afgestaan door het Bestuur van de Club.

De Broers en Zusters van den Jubilaris en talrijke vrienden en bekenden waren er aanwezig. De ruime zaal van Tivoli bleek te klein te zijn om de vele gasten te herbergen, die den heer Arends gingen feliciteren. Om half negen nadat Gezaghebber Wagemaker plaats nam naast den Jubilaris en diens vrouw, nam Dr. Eloy Arends, de oudste broer, het woord en memoreerde hij hoe vijf en twintig jaren geleden de jonge Tan in dienst trad, hoe hij vele malen naar Bonaire en Aruba werd overgeplaatst en hoe de kleine Tan zich met ijver toelegde op zijn taak.

Verder dankt Dr. Eloy de aanwezigen voor hun opkomst en eindigde hij met een „leve den Jubilaris." Hierna speelde de United Swingsters „Lang zal hij leven", dat uit volle borst door de aanwezigen werd mede gezongen.

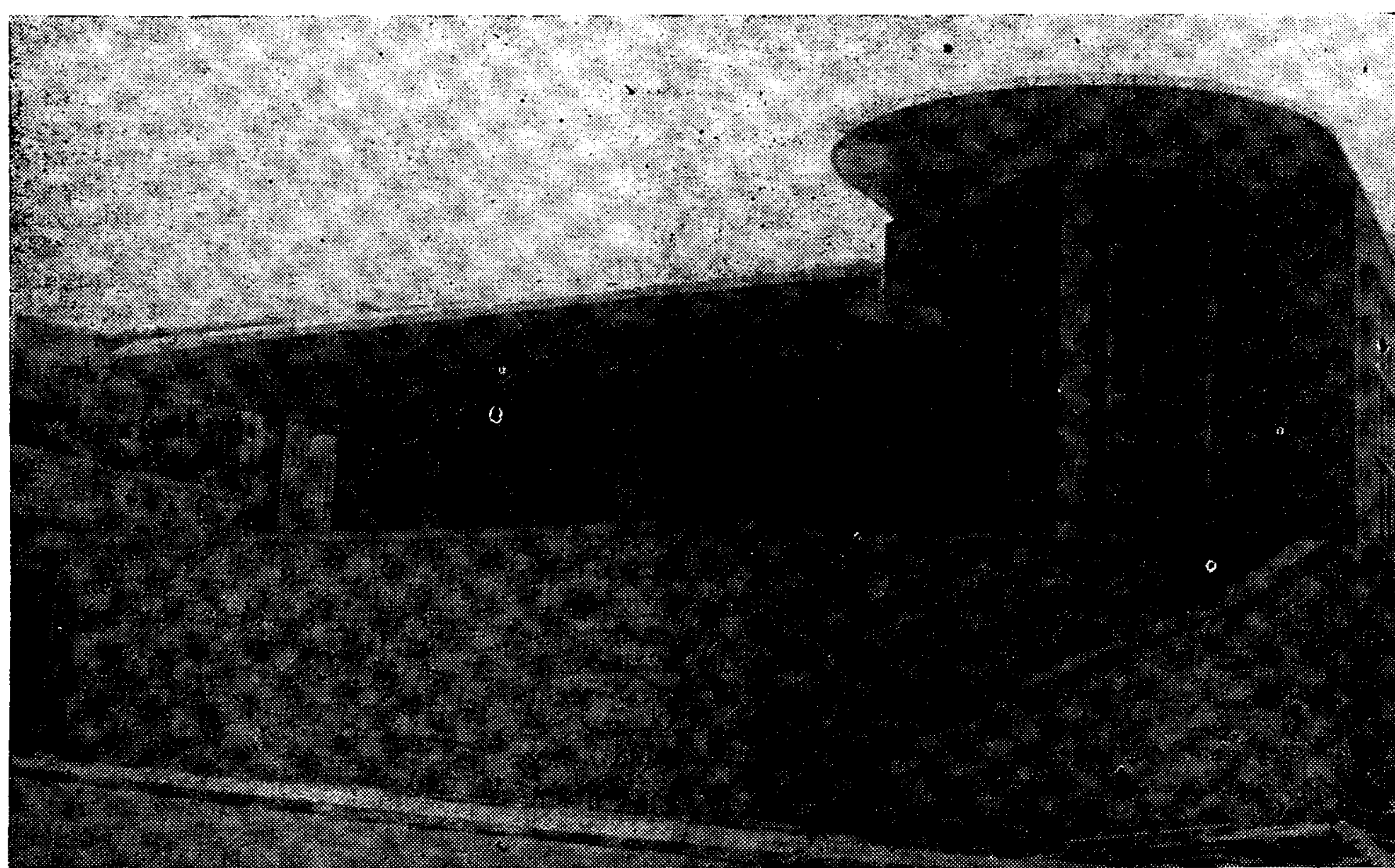
Na de toespraak van Dr. Eloy zetten de United Swingsters, speciaal voor deze gelegenheid besteld, een vrolijke dansmuziek in, die de talrijke danslustigen op de Tivoli dansvloer in beweging bracht. De prachtmuziek van de United Swingsters hield er de fut steeds in en de wel geslaagde partij duurde tot laat in de morgen; er werd goed gezorgd voor den inwendigen mens; er was ruim voldoende van alles, zowel drank als voedsel. Er moet nog vermeld worden, dat de volgende personen het woord voerden: 1o) Mevrouw de Wed. (Madith) Twaai Beaujon, die den Jubilaris heel aardig toesprak en o.a. zeide, dat haar echtgenoot, indien nog in leven, zou hebben genoten tegenwoordig te zijn bij dit feest van een zijner leerlingen, doch thans, ging spreekster verder, herdenkt hij dit feit evenwel met genoegen in de hemel.

Vervolgens sprak de heer Bruyn, Secretaris van de Tivoli Club, namens het Bestuur om het lid Arends te feliciteren. De heer Hennie Eman, Statenlid, haalde aan de trouwe plichtsbetrachting van dezen ambtenaar en sprak over de eenheid onder de Arubanen, en verwees naar de talrijke landgenoten, die tegenwoordig waren bij deze gelegenheid allen bezield met één gedachte nl. hun landgenoot hulde te brengen.

De Heer Carlos Juliao, eigenaar van Botica del Pueblo, richtte zich in het Spaans tot den Jubilaris en sprak den heer Arends toe als oud-collega.

Tenslotte sprak de heer Tommi Pietersz in het Engels als oudbekende tijdens het verblijf van den heer Arends op Curaçao.

Wij willen ons hierbij aansluiten bij al de sprekers en wensen den heer Tan Arends nog vele jaren van welvaart en voorspoed temidden zijner dierbare familie.

De nieuwe Tivoli Club op Aruba, waar de Heer Contran Arends bij zijn 25-jarig ambtsjubileum gehuldigd werd.

TRAGISCH ONGELUK.

Een man komende van een partij viel uit een vrachtauto en was waarschijnlijk op slag dood tengevolge van de val. Het duurde lang vóór men een dokter kon krijgen, die echter de dood moest constateren.

Het slachtoffer moest op een particuliere vrachtauto worden vervoerd. Is het geen schande dat Aruba geen politiewagens heeft en dat een lijk op een vrachtwagen moet worden vervoerd?

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie.

DIENSBODENPROBLEEM.

Het tijdschrift V.O.C. heeft zich eens bezonnen over het dienstbodenprobleem en de Amigoe heeft een stuk van dat artikel overgedrukt.

Vroeger was het een eer voor Curaçao, dat het dienstpersoneel er zo trouw was.

In de vorige eeuw lieten families in Suriname een dienstbode komen uit Curaçao, want „die waren zo trouw......"

De yaya is nog altijd in heel veel familie een familiemeubel in de goede zin van het woord. Men moet niet overdrijven.

Even willen we ook er op wijzen, hoe die hoge prijzen die men moet betalen voor een dienstbode komen ook van de prijsopdrijving van de... mevrouwen.

Nu zijn er die haar heil zoeken in het minder laten werken (halve dagen meisjes).

Daar de mens nu toch eenmaal gemakzuchtig is, is dit wel een heel erg in de hand werken van een verkeerde toestand.

Het morele probleem moet ook naar voren komen. Veel goede mensen in de cunucu bedenken zich wel twintig keer voor ze hun kind in de stad laten werken. Dat zullen de mevrouwen toch ook wel weten.

Statistieken over het moreel zijn verschrikkelijk. Kon er geen betere zorg zijn voor de dienstbode, die onervaren uit de cunucu daar bij Mevrouw X kwam met een zee van vrije tijd en geen toezicht?

Men moet niet slechts mopperen en zeggen, die meiden dweilen, nota bene, met haar voeten, dat moet toch met de handen gebeuren. Dat is nu eenmaal gewoonte.

De statenleden waren tegen wettelijke verzekering der dienstboden, de Gouverneur ook (Salva reverentia). Toch menen we te moeten opmerken, dat de wet niet beoordeeld moet worden naar de gevolgen voor het ogenblik of de wet m.a.w. ten voordeel komt van mensen die het waard zijn, doch of op zich een dienstbode recht heeft op een dergelijke wetsbescherming. Dan moet men ja zeggen.

Evenmin als het argument opgaat, dat zegt: „We zullen maar geen tandheelkundige verzorging geven daar er zo weinig tandartsen zijn", het recht tot immers op tandheelkundige verzorging hangt niet af of er tandartsen zijn ja of nee. Ik heb recht op vacantie, maar er is geen plaatsvervanger. Ik hou wel het recht.

In een dergelijke wetsbehandeling schrikken we altijd een beetje als men met verhaaltjes aan komt over die of die ,over de toestanden nu en vroeger.

De wet is in het algemeen. Laat men ook voor dienstmeiden de verzekering aannemen en de datum van ingang voor de verplichting van die artikelen, die slaan op dienstboden in handen geven van het hoofd van sociale zaken, deze instantie toch kan er over oordelen.

POLITIE-BERICHTEN.

In de loop van de vorige week:

Gladheid.

Reed een militaire truck genummerd D—307 op de weg naar Fuik tegen een langs de weg staande afrastering. Schade aan de afrastering werd toegebracht. Vermoedelijke oorzaak: Slippen door gladheid van de weg tengevolge van de regen.

Rechtshouden!

Vond een aanrijding plaats op de weg naar Welgelegen tussen de personenauto C—490 en een autobus genummerd C—1407, waardoor zware schade aan de personenauto werd toegebracht. Vermoedelijk oorzaak: De bestuurder der autobus heeft te veel links gereden.

Geslipt.

Had een lichte aanrijding plaats op het Hendrikplein tussen een personenauto en een autobus. Lichte schade werd aan beide motorrijtuigen toegebracht. Vermoedelijke oorzaak: Gladheid van de weg en daardoor slippen.

De buiteling.

Had op de weg naar Hato, ter hoogte van Paradijs, een verkeersongeval plaats tussen een motorvrachtrijtuig en een militaire truck, waardoor schade aan beide voertuigen werd toegebracht.

Toedracht: De bestuurder van het motorvrachtrijtuig wilde de voor hem in dezelfde richting rijdende militaire truck passeren, reed te veel naar links, kwam in de naast de weg lopende greppel terecht, daarna weer op de weg en sloeg vervolgens om. Hierbij kwam het motorrijtuig tegen de achterzijde van de militaire truck.

Niet vrijgelaten.

Had een lichte aanrijding plaats tussen twee personenauto's in de Breedestraat (O.B.) ter hoogte van de Rifwaterstraat. Geringe schade werd aan de motorrijtuigen toegebracht. Vermoedelijke oorzaak: Het van rechts komend verkeer liet de doorgang niet vrij.

Botsing met lijkwagen.

Vond een lichte aanrijding plaats op het Brionplein tussen een personenauto en een begrafenisauto. Lichte schade werd aan beide voertuigen toegebracht. Oorzaak: Toen de bestuurder der personenauto de voetrem intrapte, geraakte deze defect door het breken der remleiding.

Salto mortale.

Sprong te Rio Canario een 13-jarige jongen van een rijdende truck. De jongen sloeg enige malen over de kop maar kwam verder, behoudens enige schaafwonden met de schrik vrij.

Het te hard rijden.

Had een lichte aanrijding plaats ter hoogte van Steenrijk tussen een huurauto en een Gouvernementstruck. Lichte schade werd hierdoor veroorzaakt. Vermoedelijke oorzaak: Het van rechts komend verkeer verleende geen voorrang en reed te hard.

Misrekening.

Werd een voetganger aangereden door een personenauto. De voetganger liep hierdoor enige schaafwonden op. Vermoedelijke oorzaak: Onvoorzichtigheid van den voetganger, die dacht nog voor de auto te kunnen passeren.

Hard en onvoorzichtig.

Werd op de weg naar Caracasbaai een personenauto aangereden door een huurauto. Lichte schade werd hierdoor veroorzaakt: Oorzaak: Hard en onvoorzichtig rijden van den bestuurder der H-auto.

Bij de markthallen.

Had een lichte aanrijding plaats ter hoogte van de markthallen tussen een peronenauto en een vrachttruck. Vermoedelijke oorzaak: Nadat de bestuurder der personenauto stopte remde de bestuurder der truck (die achter hem reed) doch slipte tengevolge van de gladheid van de weg.

Bij Vreugdenhil.

Vond een lichte aanrijding plaats op de Ruyterkade tussen een autobus en een personenauto. Lichte schade. Oorzaak: Bij het van uit een fit op de weg rijden zich niet voldoende overtuigen van het schier opkomend verkeer.

Bij de kleine Berg.

Had een verkeersongeval plaats te Kleine Berg. Een personenauto reed aldaar van de rijweg en kwam naast de weg tot stilstand. Persoonlijke ongelukken hadden hierbij niet plaats, doch het motorrijtuig werd zwaar beschadigd. Vermoedelijke oorzaak: Het springen van een band terwijl met grote snelheid werd gereden.

De invloed.

Reed de bestuurder van een personenauto ter hoogte van Karpata op de weg rondom het Schottegat, van de rijweg en kwam tegen de afrastering der C.P.I.M. tot stilstand. Afrastering en auto liepen lichte schade op. Oorzaak: De bestuurder verkeerde onder invloed van alcoholhoudende drank.

Over de kop.

Vond een ernstig verkeersongeval plaats te Rio Canario, ter hoogte van de Politiewacht. Een bestuurder van een motorvrachtrijtuig reed van de rijweg af tegen een kast van de electrische installatie, vervolgens door de van beton gemaakte greppel die voor waterafvoer dient, sloeg over de kop en kwam vervolgens weer op de wielen terecht. De inzittenden, de bestuurder en een vrouwspersoon, moesten, nadat hen eerste hulp werd verleend, naar het Sint Elisabeths-gasthuis worden overgebracht.

Vermoedelijke oorzaak: Drankinvloed en oververmoeidheid van den bestuurder van het motorrijtuig.

Identiteit bekend.

Werd te Soto een vrachtauto aangereden door een militaire truck. De bestuurder der militaire truck reed door, doch zijn identiteit kon naderhand worden vastgesteld. Vermoedelijke oorzaak: Onoplettendheid en te hard rijden van den bestuurder der militaire truck.

Het onderschrift van deze Duitse foto via Zweden, zegt, dat zij een Duitse „kampschwimmer" (gevechtszwemmer) toont, die „z ewvliezen" aandoet om zich snel ler te kunnen voortbewegen. Deze soldaten zwemmen door vijandelijke wateren om bruggen op te blazen, volgens de Duitsers.

Verkiezing van Leden van de Staten.

Formulieren voor schriftelijke aanmelding om als kiezer op de kiezerslijst 1945 te worden geplaatst en voor verzoek om bij volmacht te stemmen zijn gratis verkrijgbaar op het Bevolkingsbureau.

Het Hoofd van het Centraal Bevolkingsregister,

M. Bartels Daal.